

DOEPAK

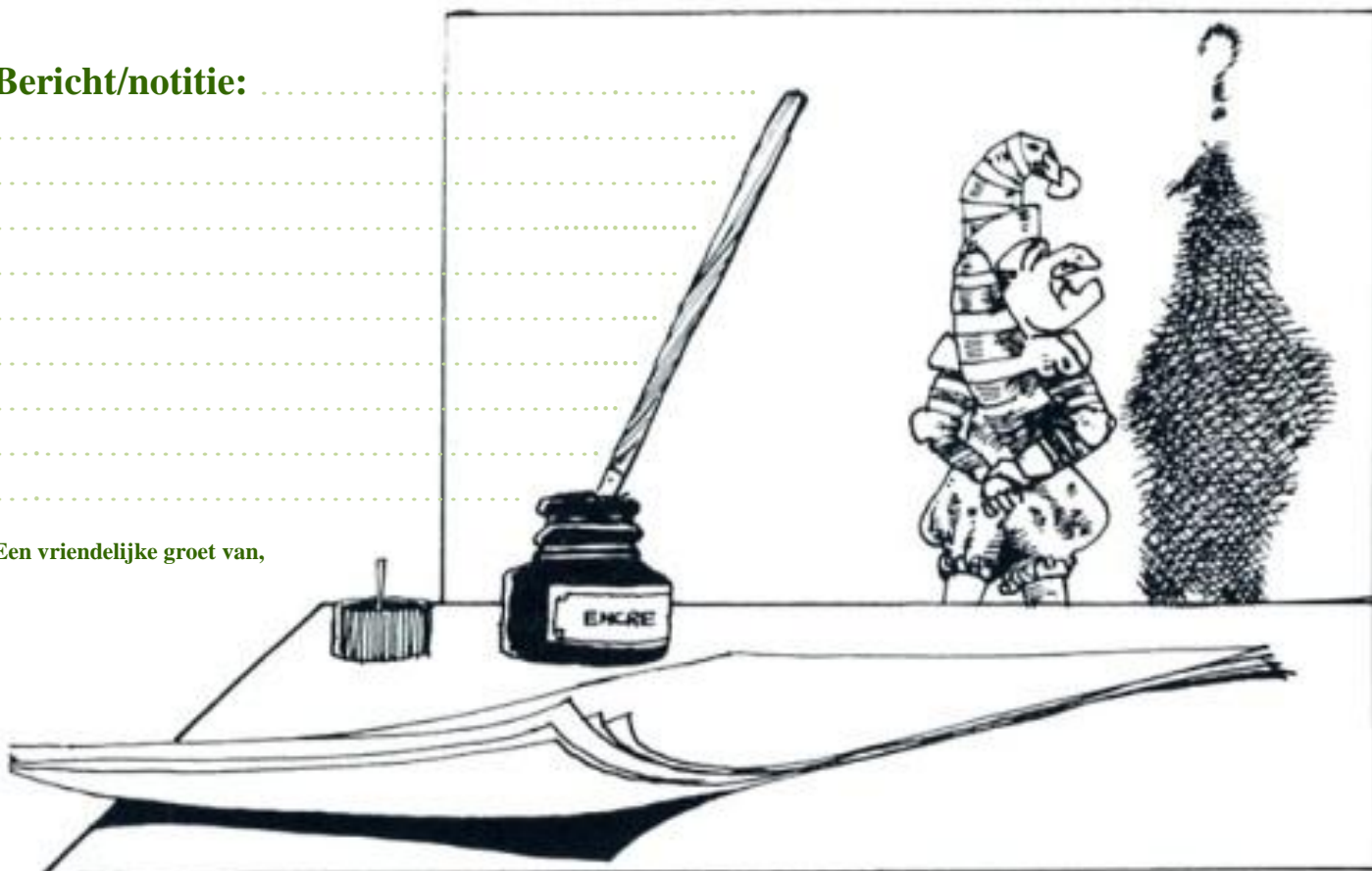

DuPAK DoePAK POPPENSPE(E)LMUSEUMKRUMELKRANTKRABBEL DoePAK DuPAK
Nr. 200

Bericht/notitie:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Een vriendelijke groet van,

Een missive: ?

Jan Klaassen werpt zijn schaduw vooruit. Het schaduwbeeld van de mens wordt wel als zijn ziel gezien. Bij de afgebeelde gebochelde Jan Klaassen-figuur gebeurt het omgekeerde. Hij kijkt naar zijn schaduw en zet daar een vraagteken bij. Van de filosoof Plato heeft Jan geleerd dat zijn bestaan en de zichtbare wereld rondom hem slechts de afschaduwingen zijn van de echte werkelijkheid, waarvan zijn ziel en de wereld der ideeën onderdeel zijn. [Vrij naar Plato, Grieks filosoof en schrijver (ca. 427-347 v.Chr.)] Illustratie uit: lesbrieven 'Poppenspeler, -spelen, -theater en -spel'. Auteur: Marie-José van Voorst tot Voorst.

Wil je meer te weten komen over het spel met *schaduwen*, het *schimmentheater* en (*volks*)*poppenkastfiguren*? Raadpleeg het *poppentheater-abc* op www.poppenspel-museumbibliotheek.nl en *Poppenspe(e)ltechnieken en -figuren*: een kijk-, lees-, zoek- en ontdekkingstocht door de wonderwereld van het (*volks*)*poppentheater*. In deze multimediaspresentatie worden ongeveer twintig poppentheatertema's behandeld. Met plaatjes, tekstjes, bewegende beelden, filmpjes en geluid komen in kort bestek de veelheid aan vormen van het (*volks*)*poppentheater* aan de orde. De audiovisuele presentatie is in het museum te bekijken en te beluisteren.

Teksten en plaatjes zijn geplaatst binnen de gestileerde lijnen van een lijsttoneel. Ook zijn er internationale filmpjes die worden vertoond in de toneelopening van een traditionele oud-Hollandse poppenkast. De presentatie is ook in printvorm beschikbaar. Woordraadsels, een (strip)-verhaal, een masker, een tekening, vingerpopjes en een kleurplaat nodigen uit tot de activiteit 'Zelf eens proberen?' Losbladige set: map met 57 eenzijdig bedrukte pagina's, formaat A4, oblong. *Applaus!*

Illustratie: Ad Swier (1985). Uitgave: Oostelijk Kunstbedrijf/Poppenspe(e)lmuseum ©. Zie ook: <http://www.poppenspel-museumbibliotheek.nl/pdf/DoepakXXI.pdf>. Dit document op internet, zie: <http://www.poppenspel-museumbibliotheek.nl/pdf/Doepak200.pdf>. Hyperlinks: klik op de cursieve woorden. Concept en tekst: Otto van der Mieden © (2013).

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspuurtucht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkrummelkrant en -krabbels! Een dupak (spreek uit: dagepak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speethout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwierven de armen wijd uit.